

Asia: VN/23782/2023

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi alkoholilain 17 ja 26 §:n muutoksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto lausuntopyynnössä esitetystä lakimuutoksesta.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue ei kannata Luonnosta hallituksen esitykseksi laiksi alkoholilain 17 ja 26 §:n muutokseksi.

Laissa esitetty alkoholijuomien tilavuusprosentin nostaminen 8 on ensimmäinen askel hallitusohjelmaan kirjattua saatavuutta lisäävien toimien kokonaisuutta, ja jos ne toteutuvat, niin riski kulutuksen ja haittojen kasvuun lisääntyy. Nykyinen alkoholimonopoli on kansainvälisen tutkimustiedon ja Maailman terveysjärjestön (WHO) mukaan tehokas keino ehkäistä alkoholin kulutuksen ja haittojen kasvua. Valtion yksinoikeusjärjestelmän tuoma alkoholiongelmien hillintä vähentää myös yhteiskunnallista eriarvoisuutta ja keventää terveydenhuoltojärjestelmän kuormitusta.

Yhä useampi suomalainen joutuu alkoholiongelman vuoksi pois työelämästä tai kuolee alkoholiongelman vuoksi, jos laki toteutuu. Nuoret altistuisivat nykyistä laajemmalle alkoholijuomien tarjonnalle ja heidän alkoholinkulutuksensa kääntyisi uudelleen kasvuun.

Syöpäsairastuvuus lisääntyisi ja se tulisi viemään terveydenhuollon resursseja. Suomessa alkoholisairauksiin ja myrkytyksiin tulee kuolemaan enemmän ihmisiä. Alkoholikuolleisuus lisääntyisi erityisesti alkoholia paljon käyttävien ihmisten joukossa. Vanhempien hallitsematon alkoholin käyttö lisääntyy ja se aiheuttaa kustannuksia lasten mielenterveyshoidon ja huostaanottojen muodossa hyvinvointialueille. Runsas alkoholinkäyttö lisää turvattomuutta ja lähisuhdeväkivaltaa.

Perusterveydenhuolto, iäkkäiden palvelut, päivystys ja päihde- ja riippuvuushoidon palvelut kuormittuvat ja niihin tulee palkata lisää henkilökuntaa. Rattijuopumukset lisääntyisivät etenkin nuorilla.

Alkoholiriippuvaiset kohtaisivat kaupoissa entistä suuremman alkoholivalikoiman, joka voi johtaa repsahdukseen. Alkoholijuomat tulisikin kaupoissa sijoittaa omaan huoneeseen. Lisäksi alkoholimainonta esim. sanomalehdissä ja televisiossa tulisi kokonaan kieltää.

Penninkangas Tanja
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Lähdemäki Päivi
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue